

Motion till riksdagen 2005/06:Kr358

av **Per Erik Granström och Barbro Hietala Nordlund (s)**

Ekomuseum Bergslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Ekomuseum Bergslagen.

Motivering

Sverige har en stark museitradition sedan mer än hundra år och är ett av världens mest museitäta länder. I detta museirike uppstår på 1970-talet en ny rörelse – ekomuseiidén sprids från Frankrike.

Denna rörelse har i dag vuxit sig stark i Europa och även på andra håll i världen: Brasilien, Kanada, Japan och Kina. I stället för byggnader och samlingar skapar ekomuseet historievandringar i ett autentiskt kulturlandskap där allt får beröras, prövas, användas och kommuniceras för att förstå den egna historien och dess sammanhang. Det är ett nytt sätt att lära som trängt sig fram.

Det traditionella museet arbetar avgränsat, ofta lokalt eller regionalt (läns-museet, ansvarsmuseet). Ekomuseet arbetar fritt och utgör en öppning ut mot en internationell arena genom vilken nya strömningar och idéer tillåts flyta in och påverka arbetet. Det internationella intresset är också stort utifrån och många små studiegrupper från Europa och Japan kommer till Bergslagen. Det vi ser är bara början på ett idéutbyte. Det inger hopp och möjligheter till internationell samverkan på ett sätt som traditionella museer inte förmår. Ekomuseerna bygger lösa nätverk världen över och utgör ett relationsbygge med många möjligheter till hållbara vänskapliga kontakter med andra kulturer.

Sverige var ett av de första länderna som insåg möjligheterna med en ekomuseal verksamhet. Från Dalarnas museum kom initiativet i slutet på 1970-talet. Intresset var stort i nedläggningstider inom gruv- och stålindustrin. Ett ekomuseum bildades i Bergslagen som ett nyskapande museiexperiment 1986, och några år senare 1991 bildades Stiftelsen Ekomuseum Bergslagen

Fel! Okänt namn på

med fasta ekonomiska strukturer men med en flexibel verksamhet redo att pröva sig fram. Det är en snart 20 år gammal nätverksorganisation i ständigt förändring som knyter samman kommuner i södra Dalarna och Västmanland och som därmed arbetar över länsgränserna på ett för museer nytt sätt.

Ekomuseum Bergslagen vill utvidga de mentala gränserna. Arbetet riktas ut mot Europa, och målet är samverkan i projekt, erfarenhetsutbyte och lärande av andra kulturer för att finna gemensamma grunder att bygga vidare på. Samverkan med italienska ekomuseer pågår, arbetet med ett europeiskt ekomuseinätverk är i gång. Planer på aktivt idéutbyte med ekomuseer i Östeuropa, Polen, Tjeckien, Slovakien och Vitryssland är långt framskridna.

Ekomuseum Bergslagen har ett litet kansli med två fast anställda. I övrigt köps de tjänster som behövs. Verksamheten har en liten statlig finansiering genom Kulturrådet via länsmuseumerna i Dalarna och Västmanland, från vardera 116 000 kronor per år. Vidare finansieras Ekomuseet av stiftarkommunerna, där en svag ekonomi nu utgör en fara för Ekomuseets existens.

Ekomuseet är ett processmuseum, inte en institution. Det är en ekomuseal tankesmedja – ett levande museum som lockar människor till engagemang. Det knyter samman bygder i gemensamma aktiviteter och höjer därmed livskvaliteten och identiteten. Invånarna i bygden är dess personal. Ett lärande gynnas: historia, språk, intresse för andra kulturer. Ekomuseet gynnar på sikt även intresset för återflyttning till berörda kommuner och utgör en motor för nya företagsidéer och kulturturism.

Stiftelsen Ekomuseum Bergslagen bör därmed få möjlighet att i fortsättningen trygga utvecklingen av den internationella processen i syfte att stärka hemmaregionen. I botten behöver Ekomuseum Bergslagen en långsiktig statlig finansiering som grund.

Stockholm den 4 oktober 2005

Per Erik Granström (s)

Barbro Hietala Nordlund (s)